

BENEDICTI ARIAE MONTANI

HISPALENSIS IN LIBRVM CHANAAN, SIVE

DE DVODECIM GENTIBVS

PRÆFATIO.

HANANAEI, post insignem illam linguarum diuisionem, eam occuparunt regionem, quæ quidem inter eas omnes, quæ sub celo sunt, ob soli ubertatem, aëris salubritatē, cæli temperiem, frugum omnis generis abundantiam, atque aliarum omnium rerum copiā, quæ res tum ad hominum vitam sunt necessariae, tum etiam earum, quæ hominibus solent esse in delicijs, apud omnes homines maximis erat celebrata laudibus. Tantaque erat agrorum illius regionis bonitas, non modo suos ut incolas omnium redderet ditissimos, ac potentissimos; verum etiam eos, qui cæteris omnibus populis formidinem iniicerent. Vix enim quisquam cogitatione, nedum verbis consequi potest, quantam aleret hominum multitudinem, quot urbibus, locisque suapte natura munitissimis referta esset illa regio exiguis circumscripta finibus: neque enim (ut eius dimensionis rationem ad geographiæ normam ducamus) habet plura quam sexaginta milia passuum in longitudine; in latitudine verò quadraginta millia: regna, regesque habebat triginta & unum, præter Sydonios, & Palestinos maritimos. Porro incredibilem hanc rerum penè omnium opportunitatem ipsa soli ubique fertilis natura effecerat; & quia regio illa quàm plurimis, ijsque maximis, altissimisque montibus frequens erat, ultra quadruplum, maiorem sui usum exhibebat, quàm superioris cæli, aut inferioris aëris spacia desiniebant. Scimus enim montes altos, quaternis superficiebus, quadruplum ferè subiectæ aëris magnitudinem continere; depressas quoque, atque decliues valles, planiciei eodem modo describendæ modum longè superare. Quantum verò emolumenti ad homines redeat ex inæqualibus huiusmodi locis, nemo est qui ignoret: quippe varius, ac multiformis ille cæli, solique aspectus ad omnis generis res procreandas mirificè est aptus, atque efficax. Præterea calor ille natiuus, quo quidem cuncta gignuntur atque fouentur, intra montium cauernas ac viscera varijs inclusus anfractibus, ac, pro loci ratione, variè affectus, multiplicia rerum genera procreat, ac simul cum humore variè mixtus, ac temperatus, terram multo, optimoque succo ab se imbutam mirificè fertilem reddit, ac fecundam. Hinc, nimirum, metallorum, & lapidum, hinc mineralium (quæ vocant,) hinc bituminis quamplurima, diuersaque genera, hinc tanta arborum, atque plantarum, hinc infinita propè animalium, quæ terra sponte quodammodo sua procreat, & gignit, multitudo ac varietas, quæ in montibus conspicitur. Fera præterea, armenta, ac pecora nullibi commodius viuunt, nullisque adeò delectantur locis, æquè ac montosis & siluestribus. His accedit omnibus aquarum copia, quam montes, qui proprie הרים, id est, montes dicuntur, tum frequentibus fontium scaturiginibus, tum etiā quia imbres, atque pluias ex cælo decedentes excipiunt, eaque à summo monte vsque ad imum defluunt, rebus omnibus vtilem, atque opportunam suppeditant. Atque hæc quidem omnia sacer ille Propheta, ac vates omnium præstantissimus diuino planè hoc carmine significauit:

Qui emittis, inquit, fontes in conuallibus, inter medium montium pertransibunt aquæ:

Potabunt omnes bestię agri: expectabunt onagri in siti sua:

Super ea volucres cæli habitabunt: de medio petrarum dabunt voces.

Rigans montes de superioribus suis, de fructu operum tuorum satiabitur terra:

Producens fœnum iumentis, & herbam seruituti hominum:

Vt educas panem de terra, & vinum letificet cor hominis:

Vt exhilaret faciem in oleo, & panis cor hominis confirmet.

Saturabuntur ligna campi, & cedri Libani, quas plantauit:

Illic passerres nidificabunt, herodij domus dux eorum:

Montes excelsi ceruis, & petra refugium berinacijs.

Atque his quidem omnibus ex rebus efficitur, ut minimè mirum sit, in tam exigua regione tantam fuisse rerum omnium commoditatem, tot ut regnis, tam multis urbibus, pagisque propè innumerabilibus alendis sufficeret: idque potissimum cum montium niuibus, ijsque quæ ex vallibus spirabant, auris nimium quorundam locorum & climatis calorem temperaret. Tota deinde regio inter duo maria, & Iordanem flumen sita, lacus non paucos habebat, eosque qui nauigabiles erant, & optimis abundabant piscibus. Præterea continuo hominum labore & industria maximè erat culta, ac denique ea, quam Deus singulari quodā fauore ac beneficio præ cæteris omnibus regionibus prosequeretur, sicut scriptū legimus: Terra enim ad quā ingrederis possidendā, non est sicut terra Aegypti, de qua existi, ubi iacto semine in hortorum morem aquæ ducuntur irriguæ; sed montosa est, & campestris, de cælo expectans pluias: quam Dominus Deus tuus semper inuisit, & oculi eius super eam sunt à principio anni vsque ad finem eius. Porro illud imprimis adnotare, atque ad nostram vtilitatem referre debemus: ex huiusmodi, videlicet rerum omnium abundantia, ob quam homines & suauiter, iucundèque vitam agere, ac in honesto quodam otio versari commodè possent. quod quidem otium in Dei cultu, perpetuoque erga ipsum amore & obseruantia consumere deberent, post primi illius & communis omnium parentis Adami lapsum euenire plerumque, ut non modo eo, ut decet, non utatur, verum etiam ut propter illud ad libidinem, atque ad quandam morum peruersitatem dilabantur. Qui enim omnibus vitæ comodis ita abundant, ij tandem mihi

eos imitari videntur, qui cum in eo sint flumine, cuius vnda extra ripas effunduntur, ipsique tanquam siticuli aquam plus satis hauriunt, tandem vi fluminis, nimiaque aquarum abundantia prostrati atque deiectione, in profundissimis voraginibus submerguntur, multoque satius ipsis fuisset, ex limpido aliquo fonte aquam haurire, quam ad maximum illum aquarum impetum accedere. Constat enim Chanaanos, qui omnium terrarum optimam, rebusque omnibus ad vitam necessarijs abundantissimam sortiti fuerant, dum paterna nequitia & heredes, & imitatores essent, ob maxima illa vitæ commoda, atque ideo quia otio disfluebant, nullo sese peccati, scelerisque genere non contaminasse: adeo ut cum Deum suis flagitijs atque impietate irritassent, homines maximis affecissent iniurijs, terramque ipsam scelere nefario polluisent, tandem ipsi sibi exitium sint moliti. Nam intra quadriennium reges illi, qui quidem numero erant triginta & unus, vna cum suis gentibus ac regnis plane extincti sunt, ac deleti: ac præter mortem æternam, qua digni fuerant, ipsorum nomina perpetua quadam ignominia, & infamiae turpitudinisque nota, Dei sententia, ac decreto, iniusta sunt. Adeo excellentibus Dei beneficijs, ac præclaris naturæ donis, alijsque rebus ad virtutem colendam opportunis abuti solent ij homines, qui cum terram fertilem, atque omnibus rebus ad vitam necessarijs abundantem incolant, ipsi tamen omnium sunt nequissimi. Id quod Spiritus sanctus disertis expressit verbis, cum Mosi de Sodomorum, ac Gomorraeorum agro scribenti illa dictavit: Eleuatis itaque Lot oculis, vidit omnem circa regionem Iordanis, quæ vniuersa irrigabatur, antequam subuerteret Dominus Sodomam & Gomorram, sicut Paradisus, sicut Aegyptus. Et paulo post additur: Homines autem Sodomitæ pessimi erant, & peccatores coram Domino nimis. Videmus etiam Israelitas, qui quidem, licet à Deo sæpius admoniti, tamen quia ab ijs, quibus se contaminarant, peccatis ad bonam frugem redire noluerunt, simul cum libertate & republica, omnia etiam huiusce vitæ commoda amisisse, atque, cuius rei ipsi hodierno etiam die oculati testes sumus, in maximas misérias & calamitates, in quibus etiam num versantur, incidisse, sicut scriptum est: Incrassatus est dilectus, & recalcitrauit, incrassatus, impinguatus, & dilatatus dereliquit Deum factorem suum, & recessit à Deo salutari suo. Cum verò non eos modo, qui peruersis imbuti moribus, deprauataque consuetudine educati, sedeos etiam qui probis orti sunt parentibus, optimisque instituti præceptis videamus nimia rerum omnium abundantia corrumpi, ideoque, Dei fauore & auxilio destitutos, tandem in horrendas incidere misérias: pij certè homines eam rerum abundantiam, vitæque commoda non optare, sed illis paupertatem & laborem anteponeere debent: aut si illa sibi à Deo concedantur, caueant potissimum, ne ijs abutantur, sed ea ad optimos vsus, & diuinæ voluntatis præscriptum referant: atque ideo precibus à Deo contendant, eam ut mentem sibi iniiciat, quæ eos homines, qui illa conditione viuunt, maxime deceat, neque semper non veniat ipsis in mentem illius sententiæ, quam Christus ipse pronuntiauit: Quàm difficile (inquit) est eos, qui diuitias habent, in regnum Dei introire! Quoniam verò terra Chanaanorum tribubus Israelis iam olim à Deo destinata ac decreta, posteaque etiam requietis terrene nomine, illustriusque titulo insignita fuerat, quibus accedunt eorum, quæ ea in regione Deus gessit, præclara monumenta, quibus terra illa nobilitata fuit: neque eam solum Israelitæ coluerunt, atque habitauerunt, verum etiam patres ipsorum ad eam sæpius accesserunt, in eaque fuerunt hospites: propterea sæpissime, sacris in literis, tum huiusce totius regionis, tum singularum eius partium mentio fit. Ea verò nomina, quæ in sacris reperiuntur libris, nisi adhibita eorundem locorum descriptione, certaque notatione, intelligi nullo pacto possunt. Atque hanc quidem ob causam, quantum fieri potuit, nos nostram hac etiam in re operam libenter consumpsimus. Eorum enim locorum omnium eam attulimus explicationem, quæ quidem sacra scriptura studiosis ad intelligenda ea loca, quæ in sacris recensentur libris, ut mea fert opinio, satis esse poterit: est enim tum ex sacrorum librorum descriptionibus, tum ex situ ipso petita. Ad eamque adhibuimus totius regionis tabulam, Mantuani cuiusdam viri doctissimi, & Hebraicæ linguæ peritissimi sumptibus, liberalitateque in ipsa Syria Palestina confectam; quam cum nos Tridenti omnium exactissimam nacti essemus, eius exemplum cum sacris libris collatum, nostro huic, quem ea de re conscripsimus, libro addidimus, atque in ea omnia loca Hebraicis litteris & nominibus descripta adnotauimus. Atque his quidem omnibus in rebus si quæ forsitan desiderabuntur, quæ aut ob vetustatem, temporumque iniuriam, aut quia, qui hisce de rebus exactius tractaret, defuerunt, ad nostram notitiam non peruenerunt: vestrum est, lectores, nobis ignoscere, nostrumque studium boni consulere, qui incerta pro certis habere, eaque alijs tradere noluimus. Deum porrò omnis scientiæ ac sapientiæ fontem supplices orare debemus, ut Spiritu suo sancto in corda nostra immisso, sua sapientiâ nostros animos repleat. Ei sit honor & gloria. Datum Antuerpiæ Nonis Martij. 1572.

BENEDICTI ARIAE MONTANI HISPALENSIS FAMILIÆ, SIVE DE CHOROGRAPHIA LIBER.

DE FILIIS ORIENTIS.

CAP. I.

X CHALDÆORVM natione
duæ gentes oriundæ mediterranea
loca occupauere post diluuium, mul-
tis annis, Abrahamo adhuc inter vi-
uos agente, harum principes duo
fuerunt Moab & Amon, Lot patre ex
duabus filiabus suscepti. Atq. Moab

sedes sibi optauit his cõclusas finibus; ab Ortu magnis
& perpetuis môtibus Horri, ab Occasu ingenti lacu, quod
Mare salis dicitur, & Iordanis parte; à dextera verò illu-
stri flumine Arnon, qui Amorrhæos à regione diuidit;
ab Aquilone autem funiculo à Iaboc fluuio, vsque ad
montes Pitfga, siue Phasga. in his amnes sunt, Iazer
torrens, Ninrim ex montibus Phasga deductus, item
Dibon, & ille totius regionis terminus Arnon, ab extre-
mis montis Horræorum, ex rupe sui nominis defluens.
Lacus ipse, quo ab occasus parte regio ambitur, terra
olim fuit amœna & fertilis, multis bituminis minerali-
bus frequens, Iordanis fluminis deriuationibus tota ir-
rigata, quæ paulò ante Moab & Amonis ortu, ob nefa-
ria incolarum scelera cælo tacta, atque omnis euerfa, &
perpetuæ detestationis monumento aquis submersa,
vna, seruâdi Lot gratia, excepta vrbe, cui ex breuitate no-
men est factu Tloghar, siue Segor. Cæteru quatuor ma-
gnæ vrbes cû vicis & villis in ipsa euerfione periire, Se-
dô, Ghamora, Adamah, & Tseboim. Locus omnis ante
subuersione, vallis Hafidim dictus; postea verò Mare sa-
lis, & Mare mortuû, & Orietale, & Sodomiticum ma-
re. Lacu ab ortu montes imminet, in quos Moab ter-
mini desinunt. Môtis regio habet præcipuè insignes,
ab ortu Phegor, ab Aquilone Luith, ab occasu Abarim,
qui idem Nabo montes, & Hermô, & Senyr secundum
Iordanis fluentia. Sed in his Abarim præcipuè insignis
propter Cananæ regionis subiacentis prospectum, &
Molis ibidem vitæ defuncti memoriam, qui nõ procul
in valle, sepulchro nunquã amplius ab hominibus no-
tato, diuina prouidètia cõditus est. Est & alia illustris val-
lis in regione Moab in capite Phasgha môtis, qui deser-
tum spectat, Bamoth dicta, clara statione quondam Is-
raelitarum, & victoria de Amorrhæis parta transitum in
promissam terram prohibètibis rege Balaac. Cæterum
regio ferè omnis campestris, multis & frequentibus vr-
bibus olim per Moabitas culta; quarum illæ præcipuè
commemorantur: Arnon secundum flumen sui nomi-
nis sita, Moab latericio opere constructa, & paulò à flu-
mine distantior, Gallim, Ar regia, gigatum olim Emim
sedes, robustorum hominum de stirpe Enachim; Dibô,
Nophe, Medabah, & Nabo, Aroer, Araroth, & Roth,
Sophan, Iaghazer, Iebghaah, Bethnemrah, & Beth-
Aram, & Gemina Horô; superior in monte, inferior in
valle sitæ; vtraque simul Horonaim dicta à Luith mon-
tibus non ita longè distantes; Hesebon, & Elghale, Ki-
riathaim, Bagdal, Meghon & Sabana, Heloniafa, ab
aquarû horrore dicta, Meipahhadh duobus insignis pal-
metis, Diblathaim, Bethgamul, & Bethmaô, Kirith &
extrema Bosfor siue Bosrah, & Nimrim iuxta fluentia:
Sithim locus & oppidum, æternum Israelitarû incestus,
& vltionis diuinæ monumentum à Phinea sacerdote
iram deprecante diuinam consecratum; ibidem etiam
turpissimi nominis, & falsi dei fanum Baghal Peghor.
Terra omnis ab initio fertilis est, sed quæ Iaghazer pars
est versus Galaad, pastionibus abudat optimis: & peco-
ri, armentisque alendis opportunissima habetur. Huius
partes insignia oppida, Dibon, Iazer, Atharoth, Nem-

ra, quam Beth-Nemra diximus, Hesebon, Elghale, Sa-
bain, Nebo & Beon: sed Sabama, Elghale, Kiriathaim,
Baghal Meghon, & Sabama vineis generosis instru-
ctæ. Viri ipsi robusti, qui gigâtes de stirpe Enachim par-
tim occisos, partim loco pulfos eiecerunt, Deo iudice &
vindice. Circumcisi omnes ex imitatione filiorû Abra-
hæ. Veruntamen Deum Abraham non colebant; sed
alia ementita numina, quorû præcipuum Chamos fuit.
Atque hæc olim Moabitæ loca tenuerunt. Sed ab A-
morrhæis postea Iordanè prætergressis, Sehô rege oppu-
gnati & victi, magna & fertili agrorû & vrbium parte ce-
dere coacti sunt: inter quas fuit Hesebâ, cum omni per-
petua occidentali plaga vsque ad Arnon. Sed is non mul-
tò post Israelitis in lasam cum exercitu infesto occur-
rens, & vita & regno fuit priuatus.

AMON.

CAP. II.

PROXIMVS fratri Moab confedit minor natu
Amon, terrâq. occupauit à môtibus Luith vsque ad
môtis Bassan; ab ortu môtis perpetuos, Acrabim dictos,
cõtra terrâ Emim; ab occasu verò Amorrhæum habuit.
Ager ipse vallis inter montes sitæ vsu præbet amœ-
nissimæ & fertilissimæ: olim cultus fuit à ferocibus, &
proceræ stature hominibus, quos Ammonitæ Zom-
zomim vocabant. Sed inductis Amonitis, illa natio ex
diuini iudicij sententia perijt. Fluuium habent insignè
Iaboc, qui ab ortu ex montium inflexu exortus, & com-
munem cum Moabitæ terminum Aroer vrbem præ-
terfluens, ab occasu in Iordanem influit. Urbibus fre-
quens regio in plano, & in monte constructis. In his an-
tiquissimæ commemorantur, Rabath à populi & loci
magnitudine dicta, in qua miræ magnitudinis lectus
ferreus môtistrabatur, quo Og rex Basan magnæ stature
vir iacuisse perhibetur, & Hesebon in monte sita in
Moabitarû confinij, & Hai, & Mennith, inter quam &
Aroer viginti vrbes fuere, quarum nomina ad nos non
peruenerunt, præter vnam Abel, vinearû copia insignè.
Hi etiam, vt Moabitæ, circûcidebantur: sed Deum ve-
rum non colebant, Melcho enim deorum nuntium, &
Chamos sibi præcipuos consecrauerant.

DE FILIIS ORIENTIS.

CAP. III. FILII CETVRE.

DVÆ præter Saram ex Abraham populorum ma-
tres fuerunt, Hagar Aegyptia, quæ viuente Sara
filium Ismael suscepit, & Cetura vxor, quæ defunctæ
vita Saræ successit in familiarem curam. Harum filijs à
promissa sibi Cananæorum terra exceptis, orientalem
plagam pastionibus opportunissimam occupandam &
frequentandâ ostendit pater, muneribus ad vitæ vsu,
atque ad pecuariam comparandam rem abundè satis
distributis. Fuere autem Abraham ex Cetura filij, Zam-
ram, Iechsam, Madan, & Madiam, Iesboc, & Sue. Hi
deserta loca inter se diuisa, inter Moabitas, Amonitas,
& Chaldæos, ac Persas pastionibus peragrarunt, occu-
paruntque suis, Ortum versus; vnde Orientales, & filij
Orientis perpetuò dicti ab Aram Naharaim ad Persi-
cum vsque sinum, & mare Suph. Sed Madian ea quæ
versus Austrum sunt, occupauit vsque ad Horeb mon-
tè, atque occupatos agros inter filiorum familias
sex partitus est, Epha primùm, & Henoc, Epher, He-
noch, Abida, & Eldaa, vt ætatis, ita etiam locorum or-
dine constituto, aquam ex puteis hauriunt. Huic pro-
xima Aquilonem versus loca tenuit Iecfan cum Saba,
& Dadan duabus filiorum familijs. quarum altera
tribus liberis profeminata sobole latissimè locis propa-
gata

gata est. Inde enim Assurim orti, patre, ut iam commemorauimus, Assur, qui ex occupata per Nimroth provincia, in Euphratis amnis agris magnas vrbes, & Assyriorum regnum condidit. Secundus Dadan filius fuit Latus, à quo Latuissim nomen & locum obtinuerunt Assyrijs proximi; deinde Lau, unde Laumin dicti duo. Atque hi duo præcipue Arabes sunt, incertas fedes, pascuorum causa, peruagantes. Tentoria pro domibus habent: dromedarios, & camelos ad oneris ferendi, & vecturæ commoditatem alunt: eosdem phaleris, & bullis ornant, præcipue eos, quibus principes, atque homines ipsi perforatis auribus aureas in aures appendunt: regibus purpureæ vestes in primis gratæ: comas tondent: arcu & sagittis in bello vtuntur. Saba multis rebus abundat elegantibus, comprimisque hyacinthino coloris artificio. Mercatores etiam fuere ad Tyrû, multam & variam delicatarum mercium copiam ferentes.

DE ISMAEL.

CAP. IIII.

MAIOR ætate Ismael fuit ex Aegypcia ancilla natus, minor tamen ordine ob legitimarum nuptiarum ius Ceturæ filijs adscriptum. Sed diuini oraculi promisso, Ismael in duodecim velut tribus creuit, duodecim progenitis principibus filijs, Nabaioth, Cedar, Adbeel, Mabsam, Masinah, Dumah, Massah, Hadad, Themad, Iethur, Naphis, Cedma. Qui omnes paternum nomen Ismaelitarum perpetuo tenuerunt, aliquando ex Nabaioth, plerumque verò ex Cedar secundo filio cognominati. Cœpit autem eorum habitatio à deserto Pharam, vbi Ismael Aegypciam vxorem horum matrem duxit, atque inde propagatus, nonnunquam pulsus alijs, nonnunquam ab ipsis pulsus, interdum oppressus, aliquando inducijs factis inter Ceturæ filios, quemadmodum oraculo fuerat declaratum, commoratus est, sicut scriptum est: Duodecim duces generabit, & faciam illum in gentem magnam. Et hic erit ferus homo; manus eius contra omnes, & manus omnium contra eum, & è regione vniuersorum fratrum suorum figet tabernacula. Horum autem prima habitatio ab ortu meridiem versus in Heuilah cœpta, ad occasum in Sur tendit urbem antiquam, atque Misraim terminis finitimam, non longè à Kadès, monte ac solitudine: Ab Aquilone verò ad Assurim vsque producta. Inter quos non procul à Dedan Ceturæ filio Thema diuturniores, & magis notas habuit sedes, & proximas vibi, cui nomen fuit Buz, unde Buzithè dicti, qui postea Effitæ ab alijs appellati sunt. Terra omnis pecoribus, armentisque alendis optima, atque homines ipsi ei arti præcipue dediti, tentoria subeunt, quæ supellectili elegantiori instruunt. Pellibus ad omnem vsum rectè paratis abundant, camelos, & armenta alia plurima alunt. Pecudumque genus omne præter cæteros pastores numerosum possident. Agnos, arietesque, & hædos ad emporia, vendendi causa, asportant: comam, ut vicini Arabes, attendent. sagittarum, missiliumque conijciendorum peritissimi habentur. Quidam ex illis mercaturam exercent, maximè qui Galaaditidi regioni viciniores sunt, unde resinam, stacten, aliaque aromata in Aegyptum camelis asportant.

DE HORRAEO ET EDOM.

CAP. V.

EX ANTIQVO gigantum genere Seghir superiores Moabitis, Nabathæis verò inferiores montes adiacentes, atque Moabitis finitimos campos tenuit. Fuit autem eius prima sedes in monte Hor non longum à salis mari distante, qui ab occasu Cades despicit: à dextera verò Arabiam & maris Suph littus prospicit. Hinc sobole per continuatos montes ad ortum, atque ad Aquilonem procurrentes propagata, regiones certis nominibus ex filiorum monumeto appellatis, in heptarchias diuisit, cuiusque posteritate sua habitauit. Atque he-

ptarchiarum nomina & series huiusmodi est: prima Lotha, in duas familias diuisa; Hori, qui motu ipsum possessionis initium incoluit, & Hemá, qui proxima loca tenuit. Secunda Sobal, in regiones diuisa quinque, Aluan, Manabath, Ghebal, Sapho, Onam, quorum nomina regiones ipsæ acceperunt. Tertia Sebeon, quæ & in duabus partibus cessit, altera Aia filio, altera eius fratri Ana, qui primus, equis cum asinis, quas pascebat, commixtis, mulorum genus, & vsum mortalibus ostendisse dicitur. Hic duplici etiam prole clarus fuit, Dison filio, & Oholibama filia. Quarta hexarchia obtigit Ana, alteri ab illo mulorum inuentore, cuius nulli commemorantur liberi. Quintam verò obtinuit Dison, quam filijs quatuor impertitus est, Amdam, Efebam, Iethron, & Charam. Sextam Eser habuit, filijsque Balaan, & Zauan, & Acan concessit. Porro septimam atque vltimam Nabathæis, atque Amonitis finitimam tenuit Dison, cuius partibus nomina à filijs indidit Hus: unde insignis ille sapietia & virtutis omnis laudibus celebratus Iob fuit, & Achan. Verum Esau Isaac filius, qui propter familiarum & rei pecuarie frequentiam, pastionumque, vtrisque simul angustum locum ab Iacob fratris consuetudine discessit, Seghir montes paulatim bello occupatos, tandem omnes ex diuino iudicio vsque ad Cades obtinuit, atque antiquis abolitis, ex filiorum suorum nominibus appellauit, imposito tamen omni tertia & gerti nomine à fratre sibi indito Edom, in perpetuam cum fratre simultatis signum. Atque tetrarchis initio constitutis, ditionem omnem trium vxorum filijs diuisit obtinendam. Primas enim sedes secundum Hor montem Eliphaz ex Ada Hethæa matre natus sortitus est, cum filijs ex legitima vxore quinque, Theman, Omar, Sopho, Gathan, & Chenez; atque ex Thama concubina Amalech & Core. Secundam tetrarchiam obtinuit Rahziel, susceptis Nabath, & Zarah, Sama & Meza quatuor liberis. Tertia tetrarchia domini fuerunt filij tres ex Oholibama, Ana Cananæi filia, Sabeonisque nepte suscepti Iehus, & Ihelon, & Coreh. Singula autem tetrarchia in tot myriadas (sive ducatus, sive marchionatus dicere velimus) diuisa sunt, quot filiorum & nepotum nomina fuerunt: fuit enim illorum distributio, gentis more, in myriadas facta, atque ita singulis vel filijs, vel nepotibus cum prefectura myriadis nomen quoque Aluph est concessum, quod Millenarium, sive Milliarum interpretari possumus. Fuitque huiusmodi myriadis nominum & locorum series cum nominibus ipsis prefectorum distributa: Aluph Theman, Aluph Omar, Aluph Sepho, Aluph Gathan, Aluph Chenez, atque ex Thama concubina Eliphaz, Aluph Amalec, & Aluph Coreh. Secunda tetrarchia myriades cum primorum prefectorum nominibus sunt: Aluph Nahath, Aluph Zarah, Aluph Sama, Aluph Meza, ex Basemath progeniti omnes. Tertia tetrarchia inter se diuisam rexere Oholibama filij: Aluph Iehus, Aluph Iethon, & Aluph Coreh. Atque his olim omnis Edom terra gubernabatur millenarijs, quo primum tempore ab Esau occupata est, deinde regione in regni formam redacta, myriadam facta mutatio est, minori numero, & nominibus variatis. Hoc modo Aluph Thama, Aluph Alua, Aluph Ietheth, Aluph Oolibama, Aluph Elah, Aluph Phineen, & antiqua nomina reuera, Aluph Cenez, & Aluph Theman, & nouis nominibus Aluph Mapsar, & Aluph Magdiel, & Aluph Hirá. Hi omnes regi vni cuiusque, qui cæteris imperaret, delecto parebant. Erant autem Edom termini idem qui olim Seir, perpetuis Horraei montibus, tractu ex Theman, Cades finitimo in Aquilonem procurrente, atque ad occasum contra Luit montes deflectente. Valles quæ præcipue insignes habentur, Rohoboth dictæ, ab amplitudine nomen acceperunt. Regioni in montibus fontes, in campestribus verò putei aquas suppeditant. Antiquæ vrbes, Denaba, Bofra, Hauith, Masrecha, Phaur, omnes hæ regum patriæ, & Dedan. Gens ipsa bellicorum studijs aspera, prudetia ac sapietia mira iactatrix.

SVMMA TERRÆ CANAAN
DESCRIPTIO. CAP. VI.

COMMUNIS discessionis necessitate pulsus Canaan regionem tenuit vario & multiplici situ notabilem, finesque constituit ab Ortu flumen insigne ex fontis nomine, atque decliui descensu IARDEN dictum; ab occasu verò magnum mare; dexteram autem partem Misraim, & Arabum tractus fluuio non ita magno interiecto; sinistram insignis ille mōs Libanus claufere. Iarden flumen non longè à Libano duplici capite, sed altero vberiore exortus dexteram versus aliquandiu procurrens, ad ortum paulatim, quoad in obiectos montes offenderit, deflectit, indeque rursus ad dexteram recepto cursu, lacum in ipso primo flexu efficit, cui accolæ nomē יַרְדֵּן, id est, aquas supremas, fecere. Excipitq; eodem in loco fontis illustri aquam, quem fontem posteriora tempora Daphnin dixerunt: deinde vbi alueo ripis angustioribus contracto, fluuij nomen, formamque receperit, atque aliquantum produxerit, rursus propulsa ad Ortum, & Occasum margine, lacum efficit, atque implet, superiore maiorem, piscibus optimis, & plurimis abundantem, aquis etiam dulcissimis, qui ob occupati spacijs, pro regionis angustijs, magnitudinem, atque ob admittas ex ventorum vi tempestates maris nomen obtinuit, atque à citharæ fortassis forma, quæ refert, CHINERETH mare dictum est. Exteris verò nationibus, quæ regionem postea vel inuaserunt, vel viserunt, mutata paululum voce, Genezareth appellabatur. Ex eo lacu rursus in angustum coactus Iordanis fluuius fit, rectè in Austrum tendens, auctusque ab Occasu defluentibus ex monte Thabor; ab Ortu verò laboc fluminis aquis in Ortum insigni flexu vertitur, atque decurrit; deinde ad dexteram contento fluxu procurrens, amœnissimos quondam campos, & quinque magnis vrbibus continendis, atque alendis opportunos, & vallem mirè fertilem, canalibus deductis, irrigabat. Sed locis postea ob incolarum scelera cælitus incensis, spatium omne maximo lacu est occupatum, aquis fluminis crassissima, & grauitè olenti falsugine infectis, quæ nec nauigia ferunt, nec animantè vllam alunt; nec tempestatibus etiã tolluntur; vnde à quibusdam Mortuum mare illud dictum est: Accolis mare salis, Græcis autem, cum postea est cognitum, ασφαλθίτης lacus; à bituminis copia fuit appellatus. Vallis illa, antequam lacus esset vallis, דְּרֹשׁ, id est, copiarium dicebatur. Hoc mare, siue hic lacus ex Moabitarum agris, quos ab Occasu terminabat, tria nō magna flumina excipit. Iordanis quoque ostio proximas aquas NIMRIM, longè vltèrius versus Austrum, Arnon fluuium, qui Moabitas ab Horraeis dirimebat. medium verò alium, cuius antiquum nomen ad nostrã vsque memoriam non peruenit. Iordanis ipse tempore messis exundans, vtramque aluei ripam superat. Hoc igitur mari, & Iordanis continentibus vel marginibus, vel ripis, Libano monte, & mari magno, atque fluuio Egypti dicto, tota Canaan regio contenta fuit; cui ab Ortu vicinæ gentes adiacebant, Gessuræi, Mahhathæi, & deinde Bassani celeberrimi montis accolæ Amonitæ, & Raphaim vsque ad Moabitas, quibus inter Amalech & mare salis sedes erant. A dextera verò Horraeorum pars ad Arabas vsque, & ditionis Egyptiæ non magis tractus. Ab Aquilone autem Aram Damasci ad Sydonis vsque terminos Regio montibus frequens, ijsque perpetuis, vallibus etiam & campis, quæ depressior terra est, & situ, & natura optimis. Parua flumina, raraque emittit, partim in Iordanem ad Ortum, partim etiam in magnum mare influentia. Ex montibus citra Iordanem præcipua nomina obtinere: Thabor, media ferè ipsius regionis loca ab Aquilone percurrens; & Carmel magno vicinior mari, & super hunc Saronne montes: vltèrius etiam ad ortum Garizim, ad dexteram etiam producti Cananæorum, superioresque his Iebusæorū montes, & Cananæis inferior Sanir. Regio ipsa omnis, si cū

alijs conferatur, excelsa est: vndique enim ad eã aduntes ascendunt. Quamobrem & puriori, nobiliorique solo prædita, & cæli aërisque temperie præcipue felix, præterquam quod olim Dei prouidentia singulari fouebatur, fontibus, ac torrentibus abundat, atque vbi his deficitur, puteos habet aquæ dulcis, riuos etiam ex fontibus deductos, quibus irrigari prædia possunt. Frumenti, hordei, vini, atque olei ferax: vuarum botri admirandæ magnitudinis in vitibus crescunt: fructibus & pomis omnium generum fertilis: ficus, oliueta, & punica mala sponte etiam sua profert. In montibus ferrum, atque æris metalla effodiuntur: melle adeò abundat, vt manare etiã dicatur, quemadmodum & lacte, propter innumerabile ouium, caprarum, armætorum, & totius pecuariæ rei copiam. Ex his quæ ad vitæ delicias, vel medicinæ vsu faciunt, præcipue commédatur balsamum, vni tūc orbis parti generosissimū à Deo cōcessum. mel, aromata, mastix, & duo nucum genera; alterum amigdala Latinis dictum; alterum verò, quod optimum in ea regione est, patria lingua, טַבַּח, Græcis, & Latinis pistacea dictum. Hominum genus illud antiquum, ferox, corpore procerò, & ad gigantum speciem proxime accedens; ingenio ad delicias, voluptates, atque ad omnè turpitudinem procliue, moribus corruptis, vt Cham patris antiqui improbitatem studiosè imitati fuisse existimantur. Vrbes grandes, & natura, opereque munitissimas habuerunt; in quibus antiquissimæ fuere, Hebron, quæ alio nomine Kiriath Arbath dicta est, septè annis ante Tanim Egypti condita, patria quondam filiorum Enach; & Bethel, quæ antea ob nucum copiam. Luza vocabatur, Deborah, Rebecæ nutricis sepulchro insignis; Hai & Hoba ad læuam Damasci; Sichem, siluestris arboris sui nominis copia notabilis, & Ephratha, iuxta quæ Rachel vxor Iacob est sepulta. Illæ etiam vrbes antiquæ fuerunt, quas postea perpetua demersione damnatas Deuseuertit, Sodoma, Ghomorrha, Adama, Seboim, & Bala. Ab illa autem clade paruum oppidum est exceptum, cui ex breuitate nomen Soghar, siue Seghor est factum, insigne singularis erga Lot beneficij monumentum.

DE DVODECIM GENTIBVS.

CAP. VII.

QUANDO diuidebat Altissimus gentes, quando separabat filios Adam, constituit terminos populorum iuxta numerum filiorum Israel. Igitur duodecim oportuit gentes esse, à quibus terra illa habitata, culta, apparatusque fuit, in quam duodecim Israelis filij sedes obtenturi deducendi erant. eum autem numerum Chanaan ipse cum vndecim filijs compleuit. Nam Sidon primogenitus Chanaan maritimam oram ab Aquilone ad dexteram, vsque ad Palestinam occupauit; ab Ortu Aram Damasci, & quosdam alios ex frateris agris finitimos constituit. Huic proximus versus Ortum superior consedit Hheth, à quo tota regio, & gens Hhethæi nomen accepit, vsque ad montis magni vicina loca, quem accolæ Gelboe dixerunt. Tertius in dexteram Iebus processit, gentique suæ nomen reliquit Iebusæi. Emor quartus, vnde Emorrhæi orti, mediterranea magis loca tenes, Iebusæis ad Occasum adiacebat. Girgassæorum autem familia supra Hhethæos Iordani fluuio vltra citraque assedit, qua parte Aquæ Maron, & lacus magnus Chineret est. Heuæorum genus inter Emorrhæum & Palestinum habitauerunt. Arac posteritas à patre suo obtenta loca coluit, Libani montis radices, & partem quæ mons in dexteram respicit partem, gens Aracæa dicta est. Sinæus Hhethæo vltèrius versus Ortum fuit ad Iordanem ferè propagatus, nisi quantum Heuæorum gens primarū sedium angustijs exclusa, ad illi flumini proximos agros colonias deduxit. Arad nonus ex Canaan filijs vltra Hheuæum, & Emorrhæum vastæ solitudini Cades vicinam regionem coluit. Decimus etiã Sanir montes conscendit geminos inter Girgassæos,

Ios. 18.

Deut. 11. 30.
Iudic. 1. 9.

gafæos, Sinæos, Hhethæos, iisdemq. nomine indito suo, getem à se ortam colonias dedit: mōtes ipsi Semaraim, gens autem Semaritis dicta, siue Semareus populus. Porro vndecimus ex his Hhamath ea loca optauit, quæ diuiso Libano monte ad Aram Damasci facile accessum præbet: ditione verò secundū primos Iordanis meatus ad aquas MARON dictas vsq. ferè produxit. His annu meramus ipsum patrem Chanaā, qui diuisæ inter filios regioni omni suum cōmune nomē reliquit, & quā ipse degeret, partem sibi retinuit inter Palæstinos, & Emorrhæos longis & continuis ferè montibus, ac depressis vtrinque, magnisque vallibus præ cæteris insignem. Atque ita duodecim populorum gentibus & nominibus tota regio cessit colenda; quorum illa series est, Sidon, Hhetæus, Iebusæus, Emorrhæus, Gergasæus, Heuzæus, Aracæus, Senæus, Aradius, Samaræus, & Hhamathæus; horumque omnium pater Chanaan.

DUODECIM GENTIVM IN-
SIGNES MONTES, ET
VRBES. CAP. VIII.

Ios. 23.

PRIMOGENITVS Chanaan Sydon urbem sui nominis condidit omnium primam, secundum maris littus, fluuio ex Libani montis finibus deducto proximam. Ab eius autem posteris T S O R, nostris Tyrus condita est in maris exigua insula, urbis tantum, ædificiorūque capaci, exiguo interuallo à continente diuisa: dextera, læuaque portibus instructa, quæ totius terrarū orbis emporium celeberrimum fuit. Nomen ab angustia, fortitudineque loci habuit, vnde & à varibus Fortitudo maris est appellata: sed cum semel à Babylonijs capta, ac diruta fuisset, iterumque valere, ac pristinae superbiam insolentiam tueri perrexisset, aggere per Græcorū exercitus comportato, iterum capta, atque diruta fuit, continensque cum vicina terra permansit, à qua antea septingentis passibus, præalto, ac portuoso mari diuisa erat. Interiora regionis loca & oppida, quæ videntur antiqua, fuere Helim, secundum Libani radices, Beth Enath, Cedès, & Orez: regio omnis ab elegantia Græcis *φωινία*, Latinis Punica, & Phœnicia dicta est. Hoc enim incolarū lingua פון significat. In HHETHÆORVM tractu præcipuus mons est Thabor, ab umbilici forma, quā referre videtur, dictus. Vrbes antiquæ Chul, & Cophec, & Rimon, & insigniter illustris, ac regia Achsaph. IEBVÆIS maxima urbs regia, quæ ciuitas fuit IEBVS à cōditore Chanaan filio dicta, in mōtibus cōdita; eadem etiam Salem appellata, quam posteriora tempora ob editioem situm IERVSALAIM dixerunt, quod altera eiusdem nominis apud Chanaanæos esset Salem. Ad hanc regionem pertinet Maspha mons cum urbe & turri eiusdem nominis ab specula obtenti, cuius vsus locus ille dabat. Ex monte Almon fluuius ortus in Iordanem non lōgè ab ostio, quo Mare salsum aperitur, defluit: ab Occasu campus magnus monti adiacet, qui gentis vocabulo ELON MOREH, à nostris conuallis illustris dicta est, inter illum quem diximus, & alterum Amorrhæorum montem, cui Garizim nomen fuit. Maximus enim Amorrhæis mons est Garizim, in quo Luza olim ex nucum copia dicta fuit, cui postea Jacob nomen fecit Bethel: secundum verò alios mōtes ad Austrum Eglon & Kiriath Arbagh, eademque Hebron appellata, regie vrbes. GIRGASÆI insignem ac regiam habuere urbem & ædes; & his vicini Aracæi Hassor maximam, Hefram aliàs dictam, & Samanan, & Cartha, & Accadin, & Iebnael, & Eseb. HEVÆIS inter montes Sanir & Palæstinum Gazæ regnum sitis vrbes fuerunt primæ, Makedah, Adullam, Gader, Taphuah, Harmah, & Hered; his finitimæ Palæstinæ vrbes Gaza & Gath, earumque regna fuerant. Ex Heuzæis deductæ colonie secundum Iordanem confedere, quā laboc fluuius ab Ortu excipitur, urbemque insignem tenere, à Faustitatis numine, quod in ea præcipuè colebatur, Baghal Gad nuncupatam: idem Aroer Gentium

dicta possidebant. SINÆI inter duos ab Ortu, Occasūque mōtes, & fluminis ex Thabor decurrentis aquas vsque ad cōuallem illustrem siti, Thirsam cum Amorrhæis ferè cōmune habitauere: sed præcipuā tenuere Beth Hhorō, à nimio æstu, sicuti arbitramur, appellatā. SAMARÆI Semir montem; vrbes verò Nahhalon, Dothaim, Dabereth, Salim, & Iasæ tenuere. HHAMATHÆIS Hhamath magna appellata nomen cōseruauit, quibus etiam Riblatha obtenta est, & totus tractus vsque ad Cedès. Porro CHANAANÆI & montes Bethel, quæ eadem Luza ab Ortu, & Sarone ab Occasu insignes possedere, horumque ramenta multis partibus interiecta campestribus, planisque locis, mireque fertilibus agris, qui plures atque magnas alebant vrbes, Megido, Salem alteram ab illa Iebusæorum, Gazer, Sichē, Apheca, Bethel cum Emorrhæis communem. In ARADÆORVM ditione Arada fuit, & citra Sannir montes Debir ciuitas, & cui ex siluarum densitate nomen est factum, Kiriath-Iegharim. Ex Emorrhæis orti PHEREZÆI hi mari Salis finitimum spacium occuparunt, illustri inter cæteros accolæ sibi parte nomine, Geth regiam urbem, & Beth Gharaba ædificarunt & coluerunt. Horum ditio secundum mare per Aphecam vsque ad Iericho producta est. Fuit autem Iericho regia, situ, & opere apprimè munita, urbs palmetis frequens, vnde & Palmarū ciuitas dicta. Sed præter omnes terrarum tractus, ob balsami nobilissimæ arboris copiam, illi vni agro singulariter à Deo concessam illustris, ac celebris, ex cuius odoris vi atque præstantia nomen est sortita, IERICHO. Naque Aegyptiū balsamum, quàm regionis huius, lōgè minus est generosum. Aquas olim habuit insalubres, quas postea Eliseus propheta salubritate correxit.

DE TRIBVS GENTIVM PRAE-
CIPVIS NOMINIBVS AC DE
HEBRÆIS. CAP. IX.

CHANAANÆORVM nomē commune omnibus alijs vndecim gentibus, fuit à patre acceptum, & cognationis retinendæ, atque societatis, mutuique auxiliij præstandi causa cōseruatum; vniuersaque regio terra Chanaan dicta fuit; & communis omnium incolarū lingua, quam Hebræam alij vocant, Chanaan lingua appellata fuit. Sed præter Chanaan præcipua alia nomina fuerunt, Emorrhæi, Pherezæi, qui populorum, gentisque frequentia, atque rerum etiam copia, locorumque præstantia cæteras excellēbant familias, diuisisque tractibus, in suam societatem, seu municipiorum iure cōscriptas sortiebantur. Emorrhæis enim loca mōtana, & proxima campestria citra Iordanem adscribebantur. Chanaanæis verò quod ab Emorrhæis ad mare vsque magnū producebatur regionis. Media inter hos pars, secundum appellatum Salis mare Pherezæorum erat. Atque inter Emorrhæorum partes Ierusalem recēbatur urbs, Iebusæorum, vt diximus, regia, & Hebron Ierimoth, & Lachis, quæ regum etiam sedes fuere. Chanaanæorum campestria loca, in quibus & Galgal urbs ad eos pertinuisse commemoratur: Hebræorum autem nomen non certæ cuiusdam familiæ fuit, sed commune omnium, qui cum Euphratem flumen traiecissent, inter flumen ipsum, & mare magnum sedes sibi optauere, atque tabernacula fixere: Significat enim verbum ipsum עבר idem quod Latinis transiens, vel transmittens. atque hac significatione ad eos dignoscendos vsurpabatur, qui post primā illam gentium diuisionem è loco, vbi maiores ipsorum confederant, migrantes, flumine traiecto, in proximas regiones certis iam cultoribus & nominibus adscriptas deuenientes, aduenarum potius, quàm indigenarum iure utebantur. Huiusmodi commigrationis primus omnium viam iniuit Heber, viuendi commoditatem nomini suo consentaneam quærens. Cuius exēplum imitatus Thare, sextus iam familiæ nepos cum Abraham filio in eandem regionem migravit. deinde Abraham ipse in Chanaanæorum agris hospitem agēs, duplici cau-
fa

Gen. 40. 15
42. 3.Deut. 1. 5
Ios. 5. 1.
Num. 13. 29.Gen. 13. 7.
Gen. 32. 30.
Ios. 10. 4.

Deut. 11. 30.

Gen. 10.

Gen. 14. 11.
Gen. 39. 14.
Gen. 40. 15.
4. 2. 43. 3.

sa Hebraei nomē obtinuit; & quōd è patria in Haran, & quōd ex Harā in Chanaā pertrāſſet. Illius etiam filij & nepotes interim dum nullas proprias obtinuerūt ſedes, Hebraei ab Aegyptijs, alijsq. nationibus appellati ſunt.

DE HEBRAEORVM PEREGRINATIONIBVS. CAP. X.

VAGI inſtabilesq. diu Hebraei illi, quos diximus, varia regionum, vrbium, atque agrorum hoſpita mutauere; neque tamen vſquam promiſſorum immemores, incertue ſediū, neq. diutius expectatæ promiſſionis tædio affecti. Horum namque pater Abrahā primus Thare patris ſui cōſilium ſecurus, ex Vr Chaldaeorum profectus, amneq. traiecto in Haram Naharaim, hoc eſt, interamni conſedit, defuncto autem vita patre, promiſſione, imperioq. Dei ductus, in Emorrhæorum regiæ Sichem migravit agros, eamq. conuallē hoſpes tenuit, quæ accolis Moreh, Latino interpreti illuſtris dicta eſt. Ibidem cū eſſet Dei nomen, & cultum palām profectus prædicauit: inde verò profectus inter Bethel & Hai ſecundum montem cum familia omni ſua conſedit. Orta autem in regionibus illis fame, in Ægyptum commigravit; vnde poſtea reuerſus in Bethel agros, eò loci, quo antea fuerat, deuenit. ex illo etiā loco à nepote Lot dimiſſus in conuallem Mamre ſecundum Hebron, tabernaculum, familiamq. traduxit, vbi Iſmaelē ſuſcepit, & ſanctum à Deo fœdus profectus, circumciſionis ſignum acceptum iniuit. Ibidē quoq. Sara Iſaac concepit, filium futura ſobolis, ac ſacræ poſteritatis primum ſemen. Ex Mamre profectus, ad Australem plagā itinere ſuſcepto, aliquanto poſt tempore inter Cades, & Sur habitauit, atque Geraræ ciuitatis hoſpitem illa tempeſtate egit. In Geraræ agris Iſaac natus eſt. Hinc Iſmaele filio cum matre emiſſis, ipſe etiā in certo eiſdem regionis optato loco, puteum ſibi legitimo pretio emptum, Bearſebagh, in perpetuum poſſeſſionis monumentum nominauit, fœdusq. cum incolis, amicitia causa, percuffit. Ex illo loco ad Moriah montem in lebuſæorum agris ire iuſſus, fidem ſuam, periculo à Deo facta, egregia pietate probauit. atq. promiſſorū cōfirmatione auctior, in Bearſebagh ſeſe ruruſum contulit. Vnde & poſt aliquot annos profectus in Arbagh vrbem, quæ & Hebron dicta eſt, ſeceſſit; ibidemq. defunctæ vita vxori Saræ, agrum in ſepulchri ius, atque vſum ſibi, atque hæredibus ſuis proprium futurum publica, legitimaq. tranſactione mercatus eſt. Ab Hhethæorum rege Ephron contra Mamre, vbi idem etiam è viuus cūm deceſſiſſet, ab Iſaac, atque Iſmaele filijs eſt conditus.

Iſaac poſt Abrahæ patris obitum, tabernaculum fixit iuxta fontem aquæ, in ſolitudine, quæ eſt in via Sur, cui ab Agar nomen factum fuerat, Puteus viuentis, & videntis; ibiq. duos ſuſcepit filios, Eſau & Iacob. eo in loco tandiu manſit, quoad ob grauiffimam famem in illa regione exortam, à Deo monitus, dum in Ægyptum cogitaret, in Palæſtinam migravit, hoſpitemq. Geraris egit ſub Abimelech Rege; inde à loci incolis propter formidatam diuitiarum amplitudinem, quæ magis indies homini augebatur, vt diſcederet, rogatus, atque inuidia etiam ruſticorum, & continuis ſuorum, aliorūq. rixis motus, in loca fluuio Geraræ vicina ſeſe cōtulit, puteosq. ab Abraham patre apertos inſtaurauit. Inde poſt

annos aliquot profectus in Bearſebagh, tādē cōſedit, atque vicino Palæſtinorum regi, cuiusq. principibus rogatus amicitia dexteram dedit, ibidemq. reliquam ætatem ad mortem vſque peregit. Iacob à Bearſebagh, fratris metu, matrisq. iuſſu cūm fugeret, in Haran contendens, Luzam venit; cuius in agro cūm pernoctaret, diuinorum promiſſorum arcanam rationem per quietem vidit; in cuius rei monumentum, loco nomen dedit Bethel. Illinc vbi ſurrexit, cōtinuis itineribus in terram Orientalem, id eſt, in Meſopotamiam Syriā, quæ Hebraicè HARAM NAHHARAIM dicitur, peruenit, vbi à Laban hoſpicio ſuſceptus, viginti totos annos verſatus eſt; quibus elapſis, familia cōſtituta, ac familiari coactare omni, in terram Chanaan reditum inſtituit, traiectoq. amne, ad magni vſque montis vicina loca inoffenſus peruenit. Ibi autem à Laban fœcero ſe aſſecuto, breui tempore detentus eſt: compoſitoq. neceſſitudinis fœdere cum ipſo, ipſiusq. familia, monti nomen fecit, Gilghad, ſiue Galghad. Inde fœcero valedicens, ad Iaboc fluuium recta via peruenit, non longè à Iordane, vbi per noctem integram luſtatione grauiffima cum angelo contendens, victoriaq. compos, & ipſe Iſrael nomen diuinitus accepit, & locū Phanuel appellauit. Poſtridie vado tranſmiſſo, ab Eſau fratre obuiam veniente exceptus, & depoſito odio, firmata profeſſione dimiſſus etiam eſt. atque familia ex longa iam via reſciciendæ cauſa, inter Iaboc, & Iordanem tentorijs fixis aliquandiu hæſit, nomenq. loco à tabernaculis ipſis impoſuit Zzuchoth. Illinc ſoluens, Iordane tranſmiſſo, in Salé deuenit, illam alteram inferiorem, quam in Chanaanæorum ditione recēſebamus, atque agri partem à ciuibus Sichem certa pecunia ſibi comparauit, ſuoq. iam in fundo tabernacula poſuit. Poſtea commotus clade Sichimorū à filijs ſuis facta, atq. Dei oraculū ſequutus, in Bethel commigravit; vbi ara conſtructa, religionis colendæ formam, ac rationem filijs præſcripſit ſuis, familiamq. ac populum ſui nominis inſtruxit. Ex Bethel cum tota familia diſcedens, Ephratam verſus iter agebat, cūm accepto filio Biniamin, vxorem Rachel ex partu amiſit, quam eò loci ſepultā in ſigni monumento donauit. Atque aliquanto itineris ſpatio progreſſus, in lebuſæorū agro, trans Turrim gregis tabernaculum collocauit, ibiq. integram nominis ſui domum conſtituit, duodecim recensitis filijs; Ruben, Simeon, Leui, Iudah, Iſſachar, Zebulon, Ioseph, Biniamin, Dan, Nephthali, Gad, & Aſſer; qui omnes cum patre ipſo Iſrael poſtea perpetuò ſunt appellati. Cum quibus in Hebron regionem ad agrum Mamre profectus, Iſaac patri ſuo grandæuo ad mortem vſque pietatis officia exhibuit. Ibidemq. tandiu habitauit, quoad à Ioseph filio, Aegypti publicam rem curante, euocatus, cum tota familia; hoc eſt, animabus ſeptuaginta, Bearſebagh de illo itinere, conſulendi Deum cauſa, periuit. Ibidē autem reſpoſo accepto, monitus, ac iuſſus, in Aegyptum descendit, in agroq. Goſſen, dum à filio exciperetur, hæſit; cum filio Thanim Pharaonē ſalutaturus adiuit. Inde reuerſus in regionem Goſſen, cum omni domo ſua ad poſtremum vſque vitæ diem egit. Mortuus ibidem, ſepulturæ cauſa, in terram Chanaan eſt relatus, promiſſi à Deo facti hæredibus relictiſ duodecim filijs, quos ſuprà commemorauimus.

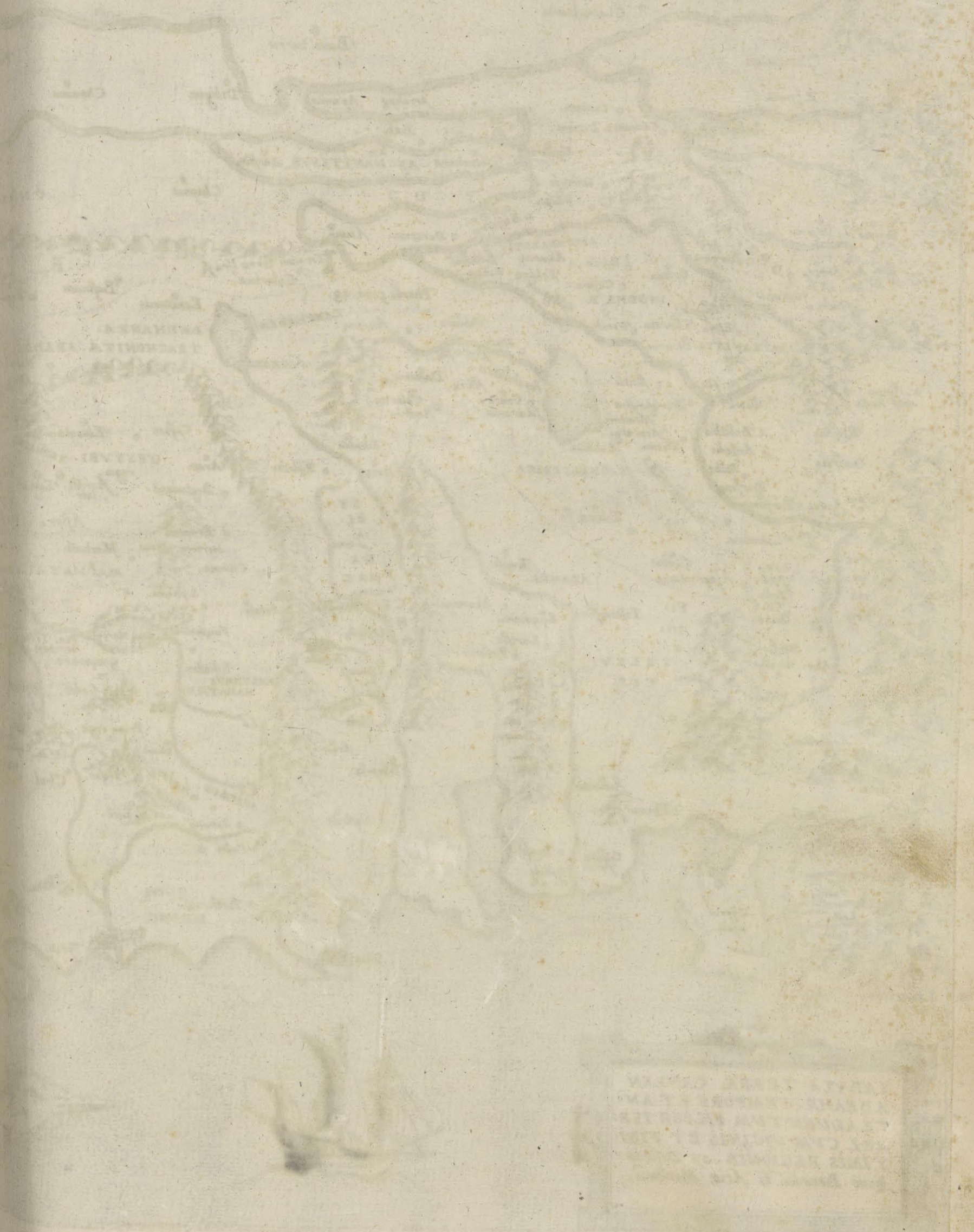
*Libellus hic nihil habet S. Romana Ecclesia fidei contrarium,
aut Reipubl. offensivum; immò multum utilitatis conferet studio-
sis sacrarum literarum, tum ut memoriam confirmet, cum quòd
facilius intelligent qua in hac materia sacra scriptura proponunt:
quod attestor*

Sebastianus Baer Delphius, insi-
gnis Cathedr. Ecclesiae S. Mariae
Antuerpiensis plebanus, & Ca-
nonicus.

1850
A

Map of the
State of New York

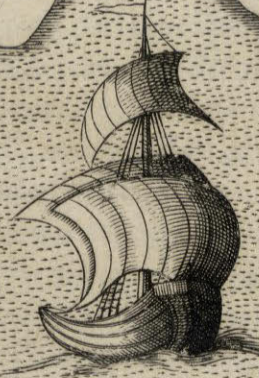

THE STATE OF NEW YORK
DEPARTMENT OF THE INTERIOR
BUREAU OF LAND OFFICES
ALBANY, N. Y.

1850

TABVLA TERRÆ CANAAN
 ABRAHÆ TEMPORE ET AN-
 TEADVENTVM FILIOR. ISR-
 AEL CVM VICINIS ET FINI-
 TIMIS REGIONIB. ex Descrip-
 tione Benedicti Aria Montani.

אֵרֶץ מִצְרַיִם
 AEGYPTI. PARS.

UNIVERSITÄT CLM
 BIBLIOTEK
 BERGHEIM

UNIVERSITÄT CLM
 BIBLIOTECA
 BERGHEIM

